

● دیوان عدالت اداری رای وحدت رویه قبلی خود درباره اخذ جریمه برای دایر کردن محل کسب در مکان غیرتجاری را نقض کرد *

هیات عمومی دیوان عدالت اداری در رأی شماره ۱۴۰۴۳۱۳۹۰۰۰۰۶۴۶۸۶۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۳، رأی وحدت رویه قبلی این نهاد (شماره ۹۱۱۰۰۹۰۵۸۰۰۱۰۷ مورخ ۱۳۹۱/۰۳/۰۱) را که به شهرداری‌ها اجازه میداد در صورت دایر کردن محل کسب، پیشه یا تجارت در مناطق غیرتجاری جریمه یا دستور تخریب صادر کند، نقض کرد.

جزئیات رأی جدید

بر اساس تبصره بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری (اصلاحی ۱۴۰۳/۰۳/۳۰):

- اگر در منطقه غیرتجاری برخلاف پروانه ساختمانی، محل کسب یا تجارت دایر شود، کمیسیون ماده ۱۰۰ شهرداری فقط می‌تواند دستور تعطیلی آن را صادر کند و اختیاری برای جریمه یا تخریب ندارد.
- دایر کردن دفتر وکالت، مطب، دفتر اسناد رسمی، دفتر ازدواج و طلاق، دفتر روزنامه، دفتر مهندسی و دفتر شرکت‌های دانش‌بنیان توسط مالک، استفاده تجاری محسوب نمی‌شود.

ایرادات وارد شده به رأی قبلی

معاونت حقوقی سازمان بازرسی کل کشور در نامه‌ای به دیوان عدالت اداری اعلام کرد:

- ۱- رأی وحدت رویه سال ۱۳۹۱ مغایر با تبصره بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری است، زیرا این تبصره فقط اختیار تعطیلی را به کمیسیون می‌دهد، نه جریمه یا تخریب.
- ۲- در رأی قبلی، حوزه کاربری اراضی (مسکونی، تجاری، صنعتی و اداری) به‌درستی تفکیک نشده بود.

نتیجه نهایی

هیات عمومی دیوان عدالت اداری با اکثریت آرا، رأی وحدت رویه سال ۱۳۹۱ را نقض و اعلام کرد که کمیسیون‌های ماده ۱۰۰ شهرداری فقط می‌توانند محل‌های کسب غیرمجاز را تعطیل کنند، نه اینکه جریمه مالی یا دستور تخریب صادر نمایند.

این رأی جدید برای تمام شعب دیوان عدالت اداری، مراجع اداری و هیات‌های تخصصی لازم‌الاجرا است.